Dosarul nr. 4r-607/25 /4-24052295-02-4r-17022025/

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Judecător: Postu Aliona

D E C I Z I E

în numele Legii

27 martie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului de judecată judecătorul Marcel Juganari

Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în ordine de recurs, în lipsa participanților la proces, recursul declarat de avocatul Grigorița Andrei în interesele S.R.L. „Trabo Plus", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025, pronunțată în cauza contravențională intentată în privința lui S.R.L. „Trabo Plus", în temeiul art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

în procedura instanței de fond din 15.05.2024 – 27.01.2025;

în procedura instanței de recurs din 17.02.2025 – 27.03.2025.

Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 15 mai 2024, în procedura Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare dosarul contravenţional de învinuire a persoanei juridice S.R.L. „Trabo-Plus" în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional.

2. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. INST 00086 din 07 mai 2024, întocmit de către agentul constatator, Inspector Principal, Ralea Tudor, direcţia

STCDATUCC a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, S.R.L.,, Trabo-Plus,, se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravenţional, pentru faptul că, în urma verificării cu ieşire la faţa locului la data de 07 mai 2024 s-a constatat, că în perioada cuprinsă între lunile martie-aprilie 2024 a executat lucrări de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acestuia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500milimetri. Lucrările fiind efectuate doar cu acordul ÎMGFL nr. 9, fără acte permisive eliberate în modul corespunzător, fapt ce contravine prevederilor art. 22 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 721din 02 februarie 1996, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 şi art. 55 alin. (1), lit. i) din Legea nr. 75 din 30 ianuarie 2015.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025, s-a recunoscut S.R.L. „Trabo-Plus" vinovată de comiterea contravenţiei prevăzută la art. 177 alin. 4) lit. c) din Codul Contravenţional, s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unităţi convenţionale, echivalentul a 50 000 (cincizeci mii) lei MD, fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate. S-a explicat persoanei juridice S.R.L. „Trabo-Plus" că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din ziua aducerii la cunoştinţă a deciziei de sancţionare. În acest caz se va considera că sancţiunea amenzii este executată integral. S-a aplicat măsura de siguranță: demolarea construcţiei neautorizate efectuată în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acesteia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500milimetri, cu remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. Demolarea în urma intervenţiei neautorizate urmează a fi executată de către S.R.L. „Trabo Plus", pe cont propriu.

4. La data de 04 februarie 2025, avocatul Grigorița Andrei în interesele S.R.L. „Trabo Plus", a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025, solicitând casarea hotărârii, declararea nulității actului de inspectare din 07 mai 2024 efectuat de inspectorii Ralea Tudor și Crotic Vladimir din cadrul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică asupra S.R.L. „Trabo Plus", în baza art. 31 a Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat; declararea nulității procesului-verbal de contravenție din 07 mai 2024 și a deciziei de recomandare a aplicării sancțiunii contravenționale la procesul verbal cu privire la contravenție; încetarea procesului

contravențional întocmit împotriva S.R.L. „Trabo Plus” în partea comiterii contravenției prevăzută de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional; repunerea în drepturi a S.R.L. „Trabo Plus”.

5. În motivarea recursului, indică apărătorul, că instanţa nu a clarificat elementele contravenţionale și nu a demonstrat pericolul legat de canalul de ventilare, fiind totodată invocată nerespectarea procedurilor din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, care reglementează activitatea de control, și a faptului că inspectorii INST nu au aplicat corect legea în procesul de inspectare.

6. Recurentul subliniază, că inspectorii INST nu au prezentat dovezi suficiente privind pericolul real al canalului de ventilare și nu au întocmit un Plan de remediere, deși încălcările erau remediabile. Totodată, susține că nu a avut posibilitatea de a contesta acțiunile inspectorilor și că drepturile sale legale au fost restrânse, ceea ce reprezintă o ingerință gravă în activitatea întreprinderii recurente.

7. Susține partea recurentă, că instanţa de fond nu a analizat corect impactul potenţial al unui sistem de ventilaţie defectuos asupra sănătăţii publice și nu a luat în considerare că actuala soluție tehnică a canalului de ventilare nu provoacă disconfort locatarilor blocului și a fost deja aprobată de autoritățile competente.

8. Recurentul contestă Actul de inspectare nr. 19/4633/24 din 07 mai 2024, procesul-verbal cu privire la contravenţie și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale sub forma unei amenzi și demolarea construcției neautorizate, invocând că S.R.L. „Trabo-Plus” nu a săvârșit fapta incriminată de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional, or, inspectorii au greșit temeiul legal, lucrările efectuate de companie, și anume instalarea canalelor de ventilare, nefiind sancționabile în baza acestei norme. Susține că actul de inspectare este nul, deoarece controlul a fost efectuat fără respectarea normelor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, totodată, nu au fost prezentate documentele necesare ca Delegația de control, Nota de motivare, Lista de verificare și nu s-a indicat tipul și durata controlului. La fel, Inspectorii nu au întocmit un Plan de remediere, deși încălcarea ar fi fost minoră și remediabilă, iar conform legii, planul este necesar pentru a evita sancțiunile contravenționale, iar absența acestuia face ca procesul-verbal să fie nul.

9. Consideră recurentul, că în cazul unor încălcări minore, inspectorii ar fi trebuit să emită prescripții pentru remedierea acestora și să recomande modalitățile de corectare, fără a aplica sancțiuni. De asemenea, activitatea S.R.L. „Trabo-Plus” este conformă cu reglementările legale privind ventilația în unitățile de alimentație publică, iar lucrările efectuate nu reprezintă un pericol public.

Procedura examinării recursului și motivarea instanței de recurs

10. Conform art. 471 din Codul contravențional, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor.(2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

11. În conformitate cu prevederile art. 471 alin. (2) din Codul Contravențional, părțile la proces au fost notificate, despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri.

12. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților.

13. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în raport cu argumentele invocate în recurs, în baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.*

14. Din materialele dosarului, Colegiul penal reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. INST 00086 din 07 mai 2024, întocmit de către agentul constatator, Inspector Principal, Ralea Tudor, direcţia STCDATUCC a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, S.R.L.,, Trabo-Plus,, se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravenţional, pentru faptul că, în urma verificării cu ieşire la faţa locului la data de 07 mai 2024 s-a constatat, că în perioada cuprinsă între lunile martie-aprilie 2024 a executat lucrări de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acestuia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500milimetri. Lucrările fiind efectuate doar cu acordul ÎMGFL nr. 9, fără acte permisive eliberate în modul corespunzător, fapt ce contravine prevederilor art. 22 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 721din 02 februarie 1996, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 şi art. 55 alin. (1), lit. i) din Legea nr. 75 din 30 ianuarie 2015.

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025, s-a recunoscut S.R.L. „Trabo-Plus” vinovată de comiterea contravenţiei prevăzută la art. 177 alin. 4) lit. c) din Codul Contravenţional, s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în

mărime de 1000 (una mie) unităţi convenţionale, echivalentul a 50 000 (cincizeci mii) lei MD, fără privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate. S-a explicat persoanei juridice S.R.L. „Trabo-Plus” că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din ziua aducerii la cunoştinţă a deciziei de sancţionare. În acest caz se va considera că sancţiunea amenzii este executată integral. S-a aplicat măsura de siguranţă: demolarea construcţiei neautorizate efectuată în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acesteia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500milimetri, cu remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. Demolarea în urma intervenţiei neautorizate urmează a fi executată de către S.R.L. „Trabo Plus”, pe cont propriu.

16. Instanța de fond a reținut în esență, că analizând probele prezentate în cadrul procesului contravențional, se constată vinovăția S.R.L. „Trabo-Plus” pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional, referitor la execuția unor lucrări de construcție fără autorizație legală, or, S.R.L. „Trabo-Plus” a efectuat lucrări de instalare a canalelor de ventilare într-un imobil, dar fără a prezenta autorizațiile necesare și fără a respecta legislația în vigoare, precum Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, Legea nr. 163/2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție și Legea nr. 75/2015 privind locuințele.

17. Instanța de fond a considerat că, argumentele apărării, care susțineau că lucrările au fost coordonate cu autoritățile competente nu sunt conforme cu normele legale, de altfel, S.R.L. „Trabo-Plus” nu a obținut autorizațiile necesare și nu a informat autoritățile relevante, ceea ce a dus la încălcarea legislației. Drept urmare, instanța a confirmat că faptele contraveniente au fost corect calificate și a stabilit că persoana juridică urmează să răspundă pentru încălcarea legislației în domeniul construcțiilor. În ceea ce privește sancțiunea, instanța de fond aplicând principiile Codului contravențional, ținând cont de scopul legii și de necesitatea de a asigura respectarea normelor de construcție, prevenind astfel viitoare contravenții, a stabilit sancțiunea sub forma de amendă cu aplicarea măsurii de siguranță, demolarea construcției neautorizate efectuată în interiorul încăperii nelocative, cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate, pe cont propriu.

18. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

19. Instanța de recurs reține, că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. INST 00086 din 07 mai 2024, întocmit de către agentul constatator, Inspector Principal, Ralea Tudor, direcţia STCDATUCC a Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, S.R.L. „Trabo-Plus" se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravenţional, pentru faptul că, în urma verificării cu ieşire la faţa locului la data de 07 mai 2024 s-a constatat, că în perioada cuprinsă între lunile martie-aprilie 2024 a executat lucrări de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acestuia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000 x 500 milimetri. Lucrările fiind efectuate doar cu acordul ÎMGFL nr. 9, fără acte permisive eliberate în modul corespunzător, fapt ce contravine prevederilor art. 22 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 721din 02.02.1996, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09.07.2010 şi art. 55 alin. (1), lit. i) din Legea nr. 75 din 30.01.2015.

20. Respectiv, faptele contravenientului S.R.L. „Trabo Plus" au fost calificate în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul Contravențional, și anume: „*încălcarea legislației în domeniul construcțiilor manifestată prin executarea lucrărilor de construcție, reconstrucție, demolare, modificare, transformare, modernizare și consolidare care pot afecta exigențele esențiale, fără autorizație de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizației de construire*".

21. Potrivit art. 440 Cod contravenţional, (1) Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. (2) Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunț ori se autosesizează cînd dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale. (3) În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea, să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol și să emită decizia asupra cauzei.

22. Totodată, conform art. 425 Cod contravențional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate

de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

23. Potrivit prevederilor art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei

24. Corespunzător, din materialele cauzei, Colegiul reține, că potrivit Actului de inspectare nr. 19/4633/24 din 07 mai 2024, întocmit în baza sesizării Preturii sect. Centru la 26 aprilie 2024, în urma verificărilor cu ieșire la fața locului a fost examinată încăperea cu nr. cad.: *****, cu suprafața totală de 843,7 m.p. amplasată la parterul blocului locativ cu regimul de înălțime D+P+8E. În cadrul examinării s-a constatat că pe tavanurile și pe pereții încăperii sunt instalate canale de ventilare de diametru (dimensiuni) diferit. Canalul de ventilare se extinde spre casa scării nr. 5 din interior spre exterior, pe exterior fiind montat pe fațada blocului locativ de la nivelul demisol pînă la ultimul nivel. Actele permisive pentru executarea lucrărilor de montare a canalelor de ventilare nu au fost prezentate (f.d. 6).

25. Prin declarația din 07 mai 2024, S.R.L. „Trabo Plus” a indicat, cu referire la cazul privind instalarea sistemului de ventilare, că respectiva instalație a fost coordonată în prealabil cu Întreprinderea Municipală pentru Gestiunea Fondului Locativ (ÎMGFL), care gestionează clădirea menționată. În acest context, consideră că Actul emis de ÎMGFL în această privință este suficient pentru a justifica executarea lucrărilor conform schiței de proiect, care a fost la fel coordonată cu ÎMGFL. Această coordonare prealabilă asigură conformitatea intervenției cu reglementările aplicabile și cu standardele de siguranță

stabilite, contribuind astfel la menținerea integrității structurale a imobilului și la asigurarea confortului locatarilor (f.d. 30).

26. La caz instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. (2) Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, (în vigoare la comiterea faptei), (1) Prevederile prezentei legi se aplică construcţiilor de orice categorie şi instalaţiilor aferente acestora**,** indiferent de tipul de proprietate sau destinaţie, denumite în continuare construcţii, precum şi lucrărilor de modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţii ale acestora. (2) Sînt exceptate de la prevederile prezentei legi clădirile de locuit cu un nivel, pentru una sau două familii, şi anexele gospodăreşti ale acestora situate în localităţile rurale, construcţiile provizorii cu suprafeţe mai mici de 150 m^2, precum şi, în cazul caselor de individuale, centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie. (3) Controlul calităţii construcţiilor indicate la alin.(2) intră în funcţia organelor administraţiei publice locale. (4) Sunt exceptate de la prevederile prezentei legi construcţiile cu caracter militar sau secret şi construcţiile misiunilor diplomatice ale statelor străine în Republica Moldova, care se reglementează în mod special.

27. Conform art. 22 Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, (în vigoare la comiterea faptei), (1) Investitorii sînt persoane fizice sau juridice care finanţează şi realizează investiţii sau intervenţii la construcţiile existente în sensul legii şi răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea construcţiilor: a) stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare şi execuţie pe baza documentelor normative, precum şi a studiilor şi cercetărilor efectuate; b) obţinerea certificatului de urbanism, autorizaţiei de construire şi avizelor prevăzute de lege; c) prezentarea proiectelor pentru verificare şi înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării; d) asigurarea verificării execuţiei corecte a lucrărilor de construcţii prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi şi autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor; e) acţionarea în vederea soluţionării neconformităţilor, a defectelor apărute pe parcursul execuţiei lucrărilor, precum şi a deficienţelor proiectelor; f) asigurarea recepţiei lucrărilor de construcţii la terminarea lucrărilor şi (sau) la expirarea perioadei de garanţie; g) întocmirea cărţii tehnice a construcţiei şi predarea acesteia către proprietar; h) asigurarea expertizării construcţiilor de către experţi tehnici în construcţii în cazurile în care la aceste construcţii se execută lucrările prevăzute la art. 19 alin. (2); i) notificarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre recepţia lucrărilor ajunse în fazele determinante ale construcţiei specificate la art. 21 alin. (4).

28. Conform art. 23 Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, (în vigoare la comiterea faptei), proiectanţii de construcţii sînt persoane fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea

construcţiilor: a) efectuarea lucrărilor de proiectare numai pe baza autorizaţiei obţinute pentru fiecare obiect separat; b) precizarea, prin proiect, a categoriei de importanţă a construcţiei;c) asigurarea, prin proiecte şi detalii de execuţie, a nivelului de calitate corespunzător exigenţelor esenţiale, cu respectarea documentelor normative şi a clauzelor contractuale; d) soluţionarea neconformităţilor şi neconcordanţelor semnalate de către verificatorii de proiecte atestaţi; e) elaborarea caietelor de sarcini, instrucţiunilor tehnice privind execuţia lucrărilor, exploatarea, întreţinerea şi reparaţiile, precum şi, după caz, a proiectelor de urmărire specială privind comportarea în exploatare a construcţiilor. Documentaţia privind postutilizarea construcţiilor se elaborează numai la solicitarea proprietarului; f) stabilirea, în proiect, a fazelor determinante de execuţie a lucrărilor, exercitarea supravegherii de autor asupra lucrărilor pe tot parcursul construcţiei; g) stabilirea modului de tratare a neconformităţilor şi defectelor apărute în execuţie,din vina proiectantului, precum şi urmărirea aplicării pe şantier a soluţiilor adoptate. h) participarea la întocmirea cărţii tehnice a construcţiei şi la recepţia lucrărilor executate.

29. Conform art. 1, Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, (în vigoare la comiterea faptei), (1) Obiectul prezentei legi îl constituie reglementarea modului de autorizare, avizare şi verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desfiinţare a construcţiilor şi amenajărilor în conformitate cu documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului prin aplicarea sistemului de documente normative în construcţii în scopul asigurării transparenţei şi publicităţii la emiterea actelor administrative şi al creării unor condiţii favorabile mediului de afaceri. (2) Prevederile prezentei legi sunt obligatorii pentru autorizarea executării construcţiilor de orice gen, categorie, destinaţie şi tip de proprietate, cu excepţia obiectelor cu caracter militar sau secret şi a construcţiilor misiunilor diplomatice ale statelor străine în Republica Moldova, care se autorizează în mod special.

30. Conform art. 2 Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, (în vigoare la comiterea faptei), autorizaţie de construire – este act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcţie în temeiul şi cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare şi a documentaţiei de proiect elaborate şi verificate. Shiţă de proiect – piese desenate care reflectă ideea creativă a arhitectului privind soluţiile arhitecturale şi de amplasare a unei construcţii, care ulterior pot fi realizate în documentaţia de proiect. Schiţa de proiect este alcătuită din: plan de încadrare, plan general, faţade, soluţii cromatice, desfăşurata unei porţiuni de front stradal.

31. Conform art. 28 Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, (în vigoare la comiterea faptei), (1) Construcţiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizaţiei de construire/documentaţiei de proiect, sau în lipsa certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite se consideră

construcţii neautorizate. (2) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea contravenţională sau penală.

32. Totodată conform art. 55 Legea nr. 75 din 30.04.2015, cu privire la locuințe, (1) La reconstrucţia încăperilor sînt interzise: (…) i) acţiuni care afectează aspectul arhitectural al blocurilor locative (construcţia anexelor, balcoanelor, copertinelor, bovindourilor, transformarea în bovindouri a loggiilor şi balcoanelor existente şi altele), cu excepţia aspectului acoperişurilor;

33. Conform art. 57 alin. 1) Legea nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, (1) Reconstrucţie neautorizată se consideră intervenţia executată în lipsa autorizaţiei de construire (reconstruire) sau cu încălcarea proiectului de construcţie (reconstrucţie). (2) Administratorii/gestionarii sînt obligaţi să informeze autorităţile administraţiei publice locale şi Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre reconstrucţiile neautorizate ale încăperilor în blocul locativ sau despre necorespunderea încăperilor reconstruite cu documentaţia de proiect şi cu autorizaţia de construire.

34. Articolul 177 al. (4) lit. Cod contravențional, prevede răspunderea contravențională pentru, (4) Încălcarea legislaţiei în domeniul construcţiilor manifestată prin: c) executarea lucrărilor de construcţie, reconstrucţie, demolare, modificare, transformare, modernizare şi consolidare care pot afecta exigenţele esenţiale, fără autorizaţie de construire sau proiect, în bază de proiecte neverificate, necoordonate, neavizate, neaprobate în modul stabilit, cu încălcarea proiectului sau autorizaţiei de construire.

35. Respectiv, din probele administrate, instanța de fond corect a stabilit că vinovăția S.R.L. „Trabo Plus” în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional este dovedită pe deplin prin cumulul probelor administrate, inclusiv: *Actul de inspectare nr. 19/4633/24 din 07 mai 2024* (f.d. 6); *planşele fotografice* (f.d.7-26); *extras din registrul bunurilor imobile* (f.d. 27-28); *declaraţia din 07 mai 2024 a S.R.L. „Trabo Plus”* (f.d.30) ; *schiţă de proiect* (f.d.32-46), ce atestă executarea lucrărilor de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu nr. cad. *****, fără acte permisive eliberate în modul corespunzător.

36. Probele administrate sunt conforme cu prevederile art. 440 din Codul contravențional, care reglementează activitatea agentului constatator de colectare și administrare a probelor, respectiv, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că instanța de fond a ignorat sau a apreciat greșit materialele de probă, întrucât acestea sunt relevante și complete în stabilirea faptei contravenționale.

37. Colegiul va aprecia critic poziția recurentului, precum că lucrările au fost coordonate cu IMGFL, având în acest sens schiță de proiect. Or, autorizarea executării lucrărilor de construcție, sunt obligatorii pentru construcție de orice gen, categorie, destinație și tip de proprietate, iar, schița de proiect DT003/24-ÎVC, nu substituie

autorizarăți de construcție și nu corespunde normativelor și legislației în vigoare, reținute supra.

38. Totodată, la caz, nu a fost prezentată o autorizație de construire sau proiect valabil, pentru executarea lucrărilor de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu extinderea pe fațada blocului locativ din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 3.

39. Astfel, Colegiu ajunge la concluzia, că acțiunile persoanei juridice SRL ”Trabo-Plus” corect au fost calificate în baza art. 177 alin. 4) lit. c) Cod Contravențional.

40. Referitor la argumentele formulate de partea recurentă, Colegiul notează că, după cum a reținut întemeiat și instanța de fond, existența schiței de proiect nu substituie obligația obținerii autorizației corespunzătoare modului stabilit de lege. Or, autorizarea executării lucrărilor de construcţie, sunt obligatorii pentru construcţie de orice gen, categorie, destinaţie şi tip de proprietate.

41. În consensul circumstanțelor stabilite atât din analiza circumstanțială cât și raportat la probele anexate la materialele cauzei, Colegiul rămâne solidar cu concluzia instanței de fond privitor la faptul că, prin executarea lucrărilor de instalare a canalelor de ventilare fără autorizare corespunzătoare pentru aceste lucrări, constituie o contravenție în conformitate cu reglementările referitoare la construcțiile neautorizate, și se încadrează potrivit elementelor contravenției prevăzută de art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional.

42. Contrar argumentelor invocate de partea recurentă, precum că lucrările au fost efectuate conform unui proiect aprobat în prealabil de Întreprinderea Municipală pentru Gestiunea Fondului Locativ, aceasta nu schimbă natura contravenției legate de executarea lucrărilor fără autorizație, aspecte clar reglementate de legea națională.

43. De altfel, Colegiul subliniază în acest sens, că în contextul analizei prevederilor art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional, care se referă la încălcarea legislației în domeniul construcțiilor, urmează a fi reținut, că prevederile Legii nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, erau aplicabile construcțiilor de orice categorie şi instalațiilor aferente acestora, indiferent de tipul de proprietate sau destinaţie, denumite în continuare construcţii, precum şi lucrărilor de modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţii ale acestora.

44. Ce ține de argumentele recurentului privitor la faptul că, instanța de fond a ignorat prevederile art. 46^1 Cod contravențional, ce reglementează planul de remediere, instnața de recurs, reține că potrivit al. (5) art. 46^1 , agentul constatator nu întocmește un plan de remediere în cazul în care: a) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată; b) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârşeşte din nou contravenţia pentru care aceasta a fost stabilită; c) contravenientului i-au fost emise prescripţii pentru aceleaşi încălcări de către organul de

control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător, iar acesta nu le-a executat în termenul stabilit; d) încălcarea este iremediabilă.

45. La caz, conform procesului-verbal cu privire la contravenție, în sarcina S.R.L. „Trabo-Plus" a fost reținut faptul că, "*în perioada cuprinsă între lunile martie-aprilie 2024 a executat lucrări de instalare a canalelor de ventilare în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acestuia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500 milimetri. Lucrările fiind efectuate doar cu acordul ÎMGFL nr. 9, fără acte permisive eliberate în modul corespunzător, fapt ce contravine prevederilor art. 22 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 721din 02.02.1996, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09.07.2010 şi art. 55 alin. (1), lit. i) din Legea nr. 75 din 30.01.2015.*"

46. Astfel, încălcarea reținută, și anume executarea lucrărilor de instalare a canalelor de ventilare fără acte permisive eliberate în modul corespunzător, este una iremediabilă. Or, nu este posibilă obținerea ulterioară a actelor permisive eliberate în modul corespunzător, pentru lucrările de construcție deja executate.

47. Ce ține argumentele recurentului privitor la faptul că, a fost lipsit de dreptul de a contesta actul de inspectare și procesul-verbal de control, la organul de control, conform prevederilor art. 30, art. 31, Legea nr. 131 din 08.06.2012, privind controlul de stat, Colegiu reține că potrivit art. 28 al. (10) legea menționată, în cazul în care în procesul-verbal de control se constată o contravenţie, acesta substituie procesul-verbal de constatare a contravenţiei, având regim juridic şi forţă juridică similare. Constatarea contravenţiilor identificate în timpul efectuării controlului şi aplicarea sancţiunilor, conform competenţei, se vor efectua în limitele stabilite de prezenta lege şi cu aplicarea cerinţelor stabilite de Codul contravenţional.

48. Totodată, conform art. 30, al. (1) Legea nr. 131 din 08.06.2012, privind controlul de stat, persoana supusă controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin delegaţia de control, decizia de prelungire a duratei controlului sau prin procesul-verbal de control, prin acţiunile sau inacţiunile inspectorului este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la organul de control a unei cereri prealabile de contestare, în formă scrisă. Procesul-verbal de control se contestă la organul de control dacă acesta nu conţine constatarea contravenţiei sau semne ale componenţei de infracţiune în condiţiile art. 28 alin. (9^1).

49. Având în vedere cele menționate, instanța de recurs apreciază, că criticile invocate în recursul declarat, nu demonstrează niciun viciu esențial de procedură sau de drept material care să justifice casarea hotărârii instanței de fond. Or, în cadrul examinării

cauzei de către partea recurentă nu au fost prezentate probe, care să răstoarne constatările agentului constatator privitor la executat lucrări de instalare a canalelor de ventilare în lipsa actelor permisive eliberate în modul corespunzător.

50. Respectiv, Colegiul penal rămâne solidar cu poziția instanței de fond, privitor la faptul că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției S.R.L. „Trabo Plus", în comiterea încălcării prevederilor art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe probele anexate la dosarul contravențional care se bucură de prezumția veridicității până la proba contrarie.

51. Colegiul consideră întemeiată soluția instanței de fond cu privire la stabilirea vinovăției întreprinderii S.R.L. „Trabo Plus" și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă, or aceasta constituie o apreciere corespunzătoare a gravității faptei și este proporțională scopului urmărit.

52. Cu referire la argumentele invocate de partea recurentă referitor la măsura de siguranță, Colegiul reține, că în conformitate cu art. 439^4 din Codul contravențional, în procesul contravențional, în scopul înlăturării consecințelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se poate aplica una sau mai multe din următoarele măsuri de siguranță: a) expulzarea; b) demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor; c) confiscarea specială; d) suspendarea dreptului de a conduce vehicule/ridicarea provizorie a permisului de conducere a vehiculelor.

53. Conform cu art. 439^6 din Codul contravențional, (1) Demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art. 116, 134, 1341, 168, art.177 alin.(3), alin. (4) lit. c) şi d), art. 178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. (...). (3) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în temeiul art. 26 sau procesul contravenţional a încetat în temeiul art. 441 alin.(1) lit. f). (4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului. (...).

54. În cadrul analizei efectuate, se impune sublinierea faptului că soluția instanței de fond, care a dispus aplicarea măsurii de siguranță sub formă de: *demolare a construcţiei neautorizate efectuată în interiorul încăperii nelocative cu nr. cadastral *****, amplasată în mun. Chişinău, sector Centru str. *****, 3, cu extinderea acesteia pe faţada blocului locativ cu regimul de înălţime D+P+8E, cu o lungime aproximativă de 35,0 metri liniari, cu diametrul de 1000x500milimetri, cu remedierea construcţiilor afectate în*

urma intervenţiilor neautorizate, fiind în acord cu dispoziţiile legale aplicabile, nu poate fi considerată ca fiind una contrară normelor juridice în vigoare, iar măsura de siguranță dispusă, este în deplin acord cu scopul asigurarii ordinii publice prin prevenirea consecinţelor negative ale construcțiilor neautorizate.

55. Colegiul reține că, măsura de siguranţă a demolării construcţiilor neautorizate, este o măsură prevăzută expres, aplicabilă în cazul comiterii unor contravenţii prevăzute la art. 116, 134, 1341, 168, art.177 alin.(3), alin.(4) lit.c) şi d), art. 178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. Deşi măsura demolării construcţiilor neautorizate este aplicabilă în cazul comiterii acestor contravenţii, incidenţa ei nu este determinată de existenţa răspunderii contravenţionale pentru fapta săvârşită, ci de existenţa stării de pericol relevată de acea faptă. Or, demolarea construcţiilor neautorizate este aplicabilă chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în baza articolului, sau dacă este încetat procesul contravenţional în baza articolului 441 alin.(1) lit. f).

56. Astfel, demolarea construcţiei neautorizate are ca scop asigurarea ordinii publice prin prevenirea consecinţelor negative în cazul unor construcţii realizate cu nerespectarea prevederilor legii.

57. În acest context instanțe de recurs reiterează că, conform art. 28 Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, (în vigoare la comiterea faptei), (1) Construcţiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizaţiei de construire/documentaţiei de proiect, sau în lipsa certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite se consideră construcţii neautorizate.

58. Astfel, instanța de fond, prin aplicarea acestei măsuri, a luat în considerație protecția interesului public și asigurarea ordinii publice prin prevenirea consecinţelor negative în cazul unor construcţii realizate cu nerespectarea prevederilor legii.

59. În final, Colegiul penal alăturat instanței de fond, conchide că în cazul de față este întemeiată aplicarea măsurii de siguranță sub forma demolării construcției neautorizate aplicată contravenientului S.R.L. „Trabo Plus”.

60. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele

jurisdicției de primă instanță.

61. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă și amplă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Grigorița Andrei în interesul S.R.L. „Trabo Plus" și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025, fără modificări.

62. În conformitate cu prevederile art. 473, 474 din Codul Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de avocatul Grigorița Andrei în interesele S.R.L. „Trabo Plus" și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 ianuarie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Marcel Juganari

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc